

KEREM İLE ASLİ HİKÂYESİ

Asıl adı Ahmet Mirza olan Kerem, İsfahan Şahı'nın oğludur. Şah'ın hazine darlığını yapan Ermeni Keşishi'nin kızı Aslı ile Kerem birbirlerini severler. Şah, Keşish'ten kızı ogluna ister. Keşish, bir Müslümana kız vermek istemez. Fakat hükümdarın isteğini reddedemez; bir mühlet koşar ve bu mühletin içinde, gizlice memleketten kaçar.

Kerem de Aslı'nın peşinden yola düşer. İşte Kerem'in, sevdığı kızın ardından bütün Anadolu'yu baştan başa gezmesi böylece başlar. Kerem yanında sadık arkadaşı Sofu (Kerem'in dilinden: Sofu Kardeş), omuzunda sazi tam bir "Âşık" olmuştur. Her gittiği yerde, her rastladığına saziyla ve yanık türküleriyle, Aslı'nın izini sorar, ona haber verenler de olur, vermeneler de... Bazı defa nehirlere, dağlara, kayalara, dağlardaki hayvanlara derdini döker; yolunu bağlayan, karlı, boranlı bellerden yol ister. Onun önüne çıkan engeller, bir defa inkisarına [bedduasına] uğradılar mı iflâh [başarılı] olmazlar; Allah onun her dileğini yerine getirir.

Bazı şehirlerde Aslı Han'a bir zaman için kavuşur; Keşish'ten habersizce bir müddet birbirlerine sevgilerini anlatırlar, dertlerini dökerler: Erzincan Bağları'nda ve Kayseri'de olduğu gibi...

Sonunda Kerem Aslı'sının peşinden Halep'e varır. Halep Paşası'na kendini sevdirir; Paşa Keşish'i tehdid ederek, kızını Kerem'e vermeyi ona kabul ettiir. İki sevdalının nikâhları kıyalır. Fakat kötü ruhlu Keşish onlara son fenalığı yapar: Kızına sihirli bir gerdek gömleği giydirir. Bu gömlek son düğmesine kadar açılır, tekrar kapanırmış. Kerem sevdiginin düğmelerini bir türlü çözemez. Yüreğinden kopup gelen ateşle yanar, kül olur.

Kerem'in külleri dağılmamasın diye bekleyen Aslı Han'ın sağları, küllerin içinde kalmış bir kırılcımla tutuşur; iki âşığın ancak külleri birbirine kavuşur.

Sevgililerin birbirine kavuşmasıyla sona ermeyen bir macera olduğu için Kerem hikâyesi, toy, düğün ve kış geceleri muhabbetlerinde eğlence vasıtası olan halk hikâyeleri arasında, çok sevildiği halde, başından sonuna kadar anlatılmaz; hatta birçok yererde bunun anlatılmasını günah sayarlarmış.

Âşık Kerem'in gurbete çıkış tarihini, doğu memleketimizde, halk hikâyeleri ananesini iyi saklayan bazı âşıklar h. 1017 diye gösteriyorlar.

1.

Kerem'in İsfahan'dan ayrılırken, dünyaya sitem yerinde söylediği türkü:

*Gider oldum eş yâranım derilsin
Bol olsun ekmeği aşdı dünyyanın*

